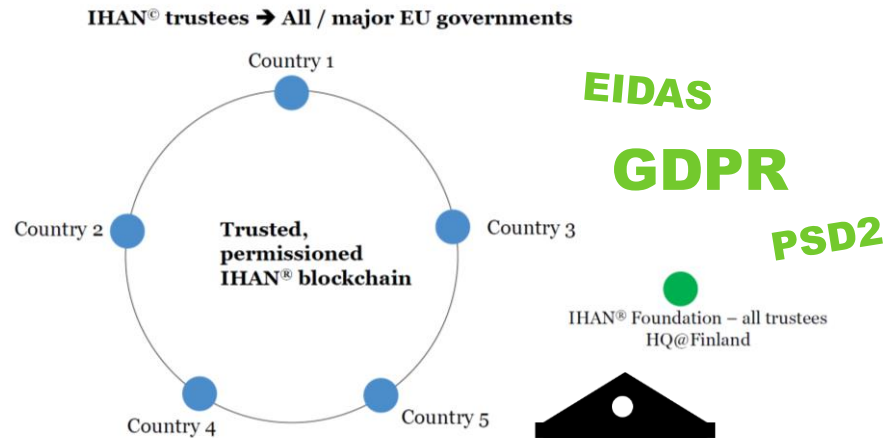

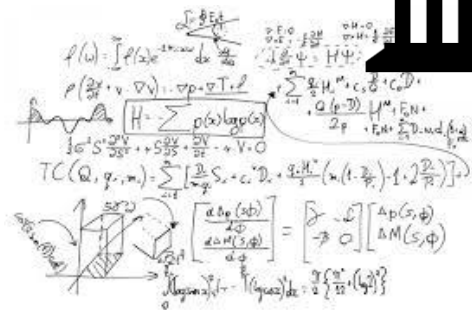
Reilun datatalouden ajankohtaiskatsaus

Datatalousfoorumi 12.3.2020

Alkuun IHANia verrattiin IBAN koodiin...

DATAALOUDEN AIHE VALTAVIRTAA

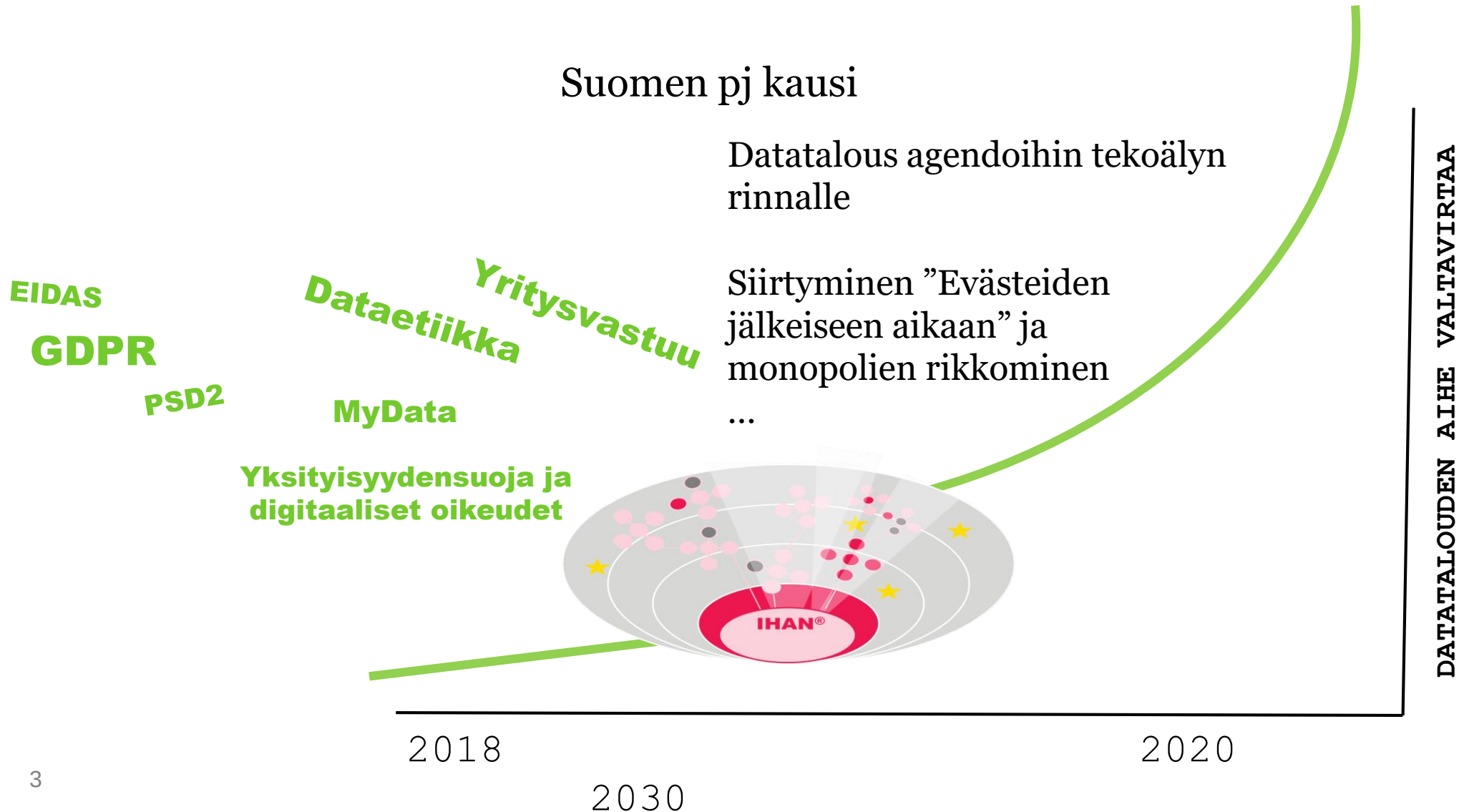

2018

2030

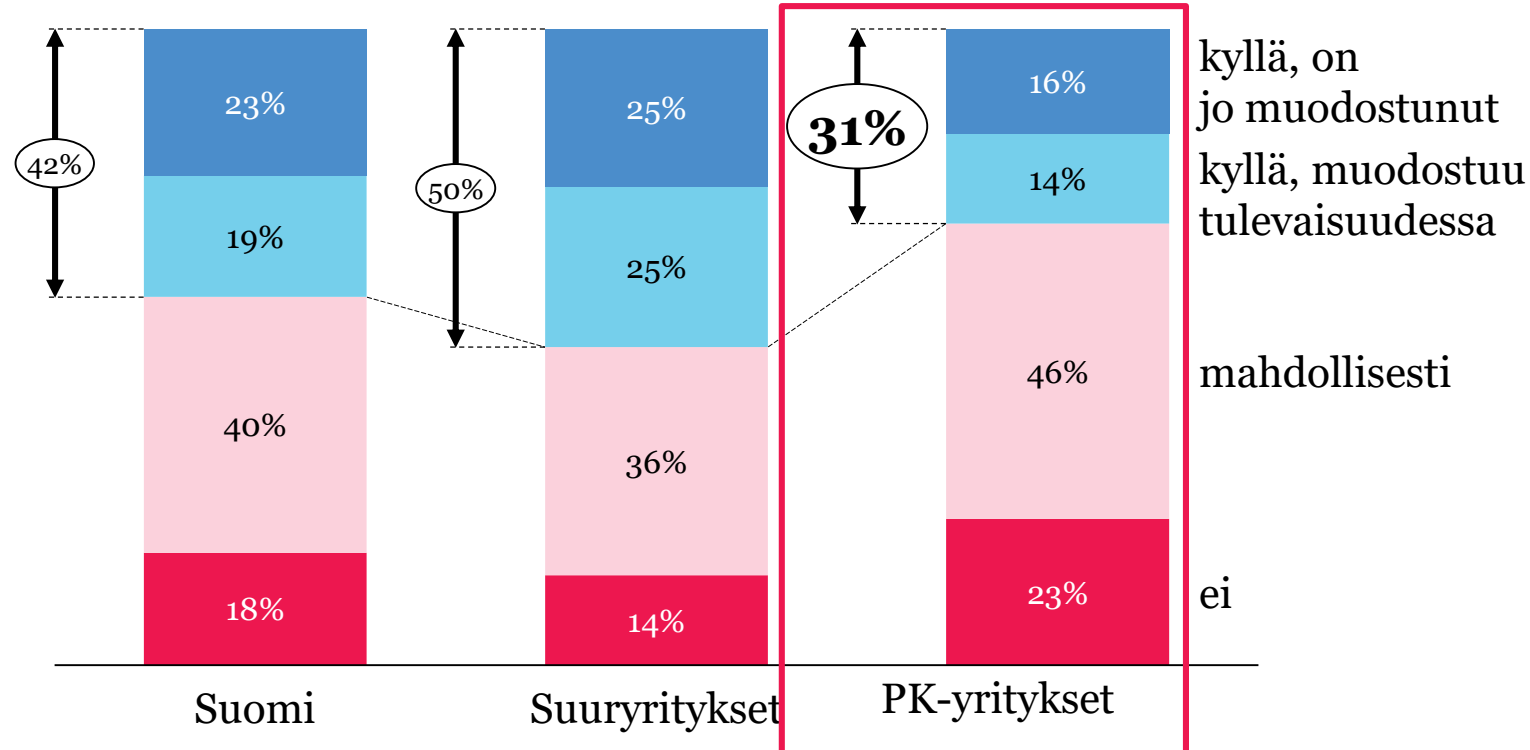
2020

Sitten “Reilu Datatalous” lähti lentoon

Suomen yritykset eivät – vielä – näe datataloudessa riittävästi kilpailuetua

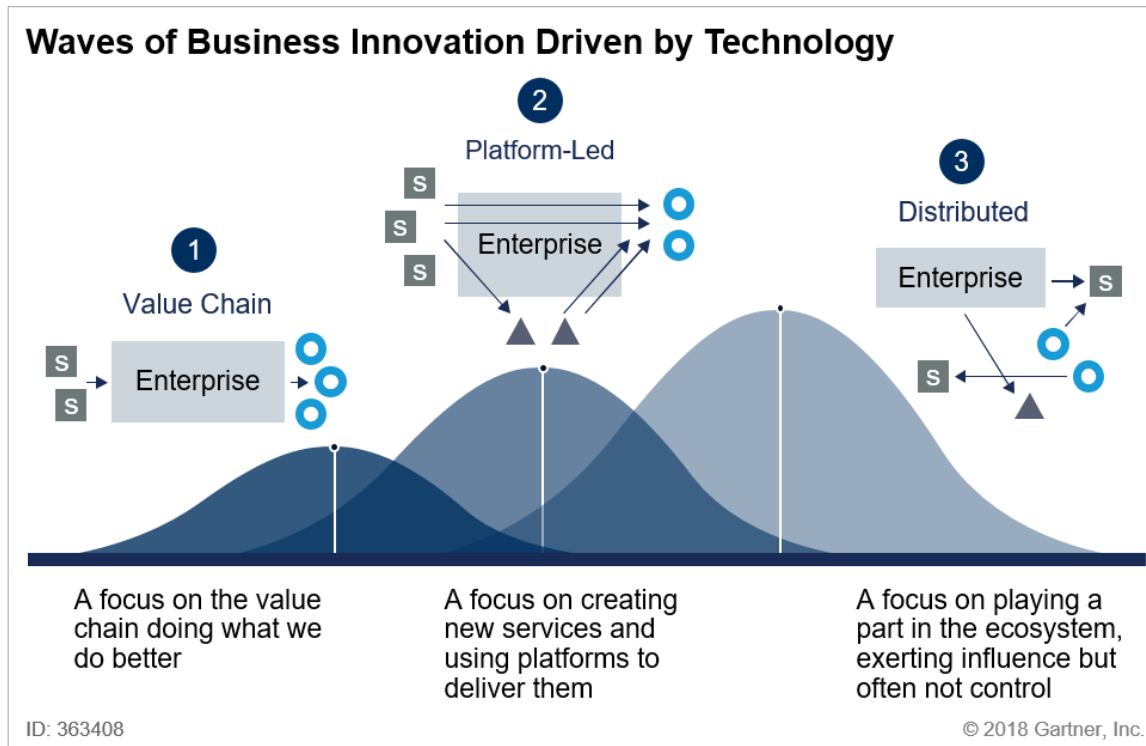
Vain 31 % suomalaisista PK-yrityksistä on [datatalouspositiivisia](#) eli näkevät datataloudessa kilpailuedun nyt tai tulevaisuudessa. Verrokkimaissa vastaava luku on 55 %.

- Suomalaisten PK-yritysten 46 % **epäröijien** joukko voidaan nähdä myös mahdollisuutena
- Lähes neljännes suomalaisista PK-yrityksistä vastasi "Ei".

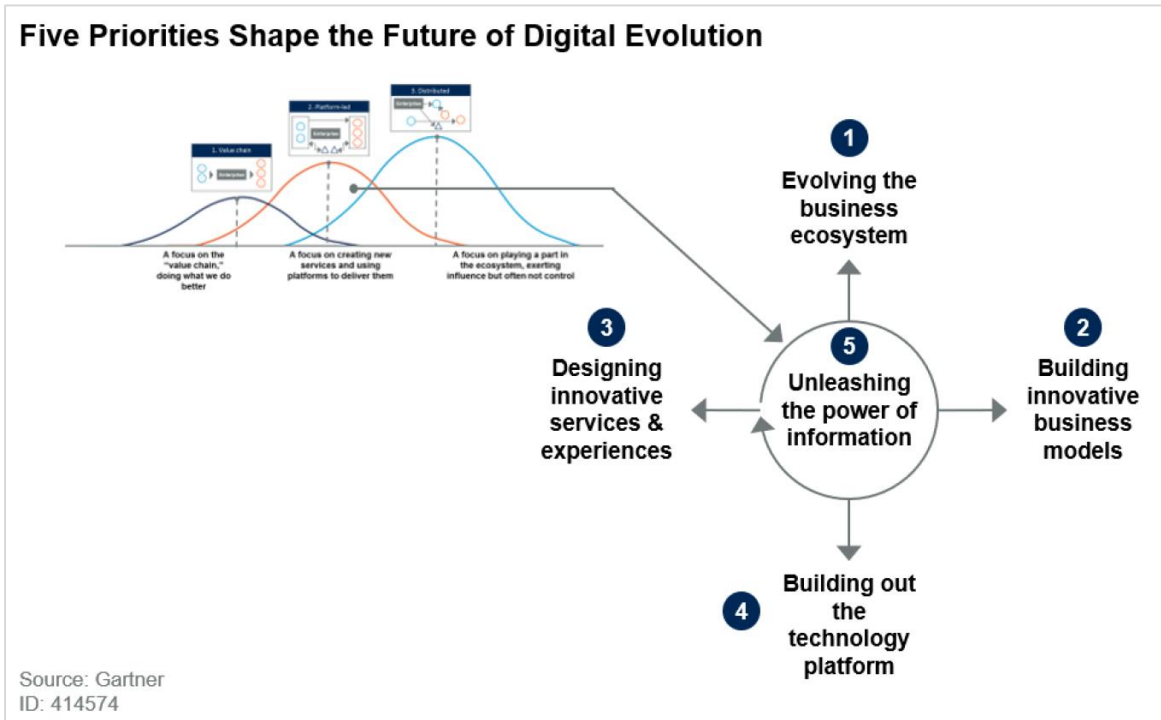
**DATATALOUS EI OLE
PELKÄSTÄÄN
TEKNOLOGIAA**

Datatalous on mitä suurimmassa määrin liiketoimintamallien uudistamista

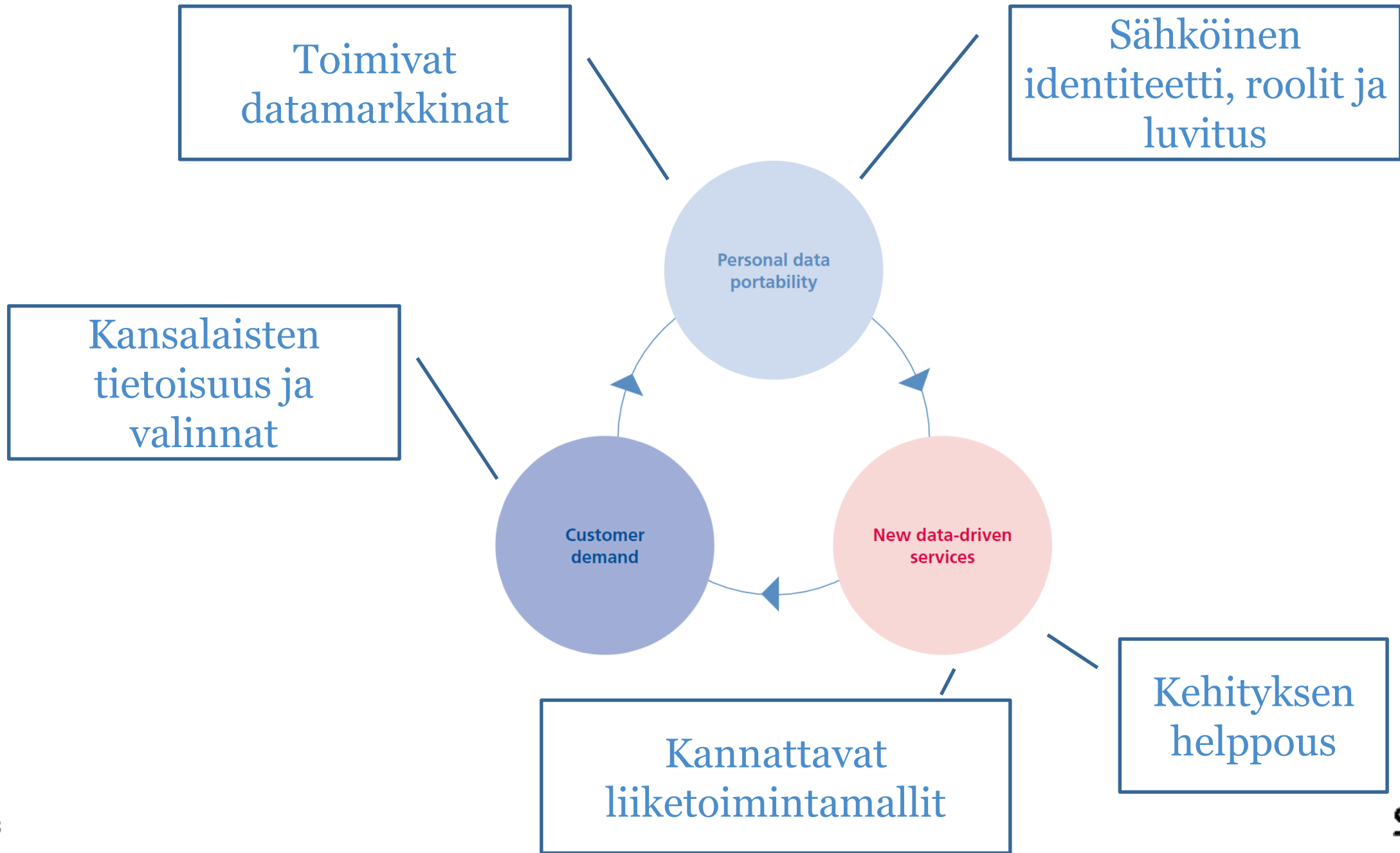

- Siirtyminen arvoketju-ajattelusta alustatalouteen on jo nyt luonut koko joukon uudenlaisia palveluita. Alustatalouden teesien mukaisesti vain ”suuri on kaunista” ja ”voittaja valtaa markkinat”
- Alustatalous on vain välivaihe!
- Tämänhetkisen ajattelun mukaan avoimet ekosysteemit tuovat mukanaan tasaisemman pelikentän ja mahdollistaa arvon luomisen myös pienemmille pelureille

Tulevaisuus otetaan haltuun sekä liiketoimintakyvykkyyksiä että teknologiaa kehittämällä

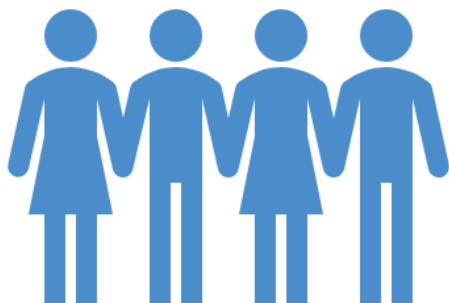

1. Liiketoimintaekosysteemien **syntymisen** mahdollistaminen
2. **Innovatiivisten** liiketoimintamallien kehittäminen
3. Uudenlaisten **palveluiden** luominen
4. **Teknologisten** mahdollistajien rakentaminen
5. Tase-erän nimeltä “data” ottaminen aktiiviseksi **tuotannontekijäksi**

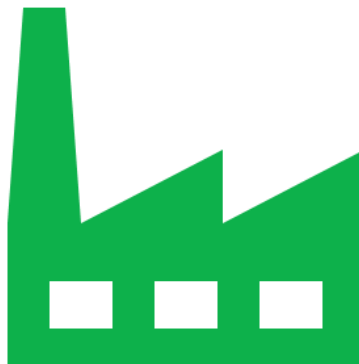

IHAN-projektin loppu- ja välituotteiden avulla yritämme saada tämän pyörän pyörimään

Yksilöt

Yritykset

Päätäjät

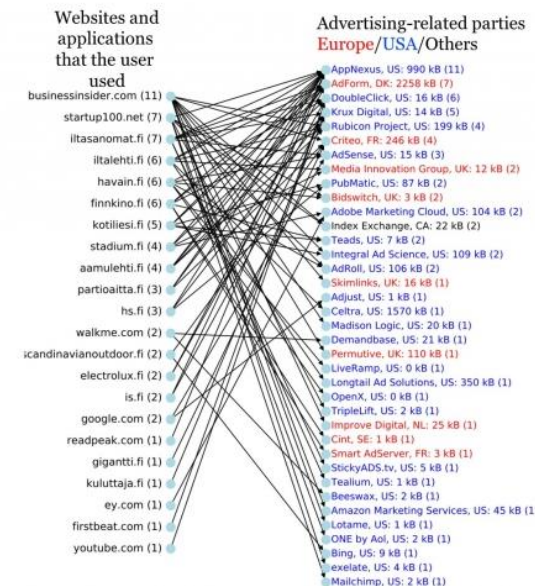
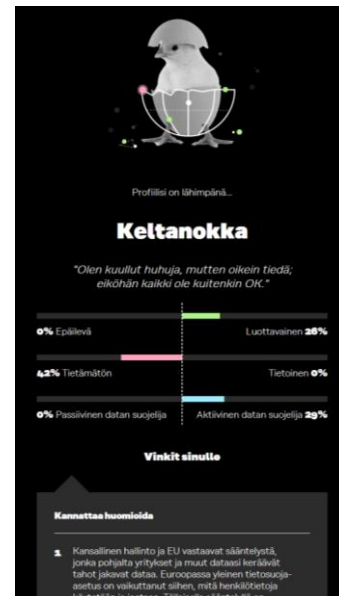

Digiprofiili ja digijälki auttavat kansalaisia ymmärtämään mitä datataloudessa oikeasti tapahtuu. Seuraamme kansalaistutkimuksen avulla muutoksia

Digiprofiili: Sitra.fi sivuilla olevan digiprofiilitestin on tehnyt jo lähes 7000 ihmistä. Testin lopputuloksena testattavalle syntyy ymmärrys omasta verkkokäyttäytymisestään ja hän saa vinkkejä järkevämpään toimintaan

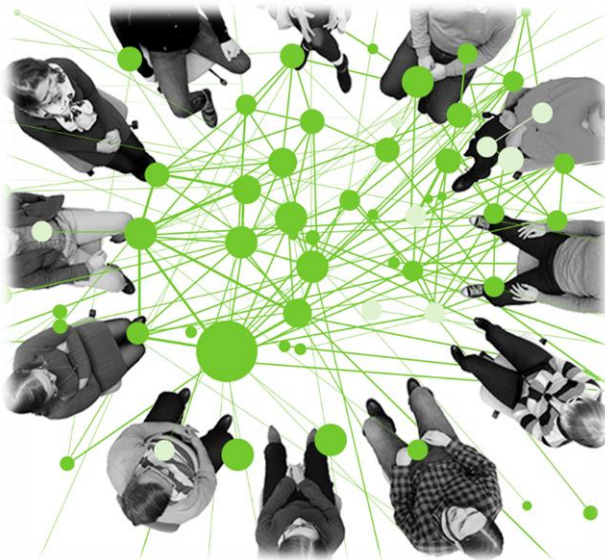
Digijälki: Käyttäessämme eri internetin palveluita meidän tietomme valuvat suurien kansainvälisten toimijoiden haltuun ja profiileillamme käydään mainosmarkkinoilla kauppaa

Data osaksi yritysvastuuta –työpajasarjassa yritykset ovat mukana määrittelemässä mitä tarkoittaa kestävä datan käyttö yritysvastuun näkökulmasta

Työpajasarja: Kevään 2020 aikana järjestettävässä kolmen kerran työpajasarjassa edelläkävijäyritykset tunnistavat ja jakavat parhaita käytäntöjä kestävä datan käytön edistämiseksi yritysvastuun näkökulmasta.

Yrityskysely on auki! Kevään ajan auki olevalla kyselyllä pyritään selvittämään millä tavoin yrityksissä jo työskennellään kestävä datan käytön edistämiseksi. Lisäksi selvitetään millaista tukea yritykset toivovat voidakseen kertoa olevansa reilua datataloutta edistävä toimija.

IHAN-yritysohjelman (a.k.a. Uudistamo) tavoitteena on antaa PK-yrityksille tarvittavat työkalut ja osaaminen uudenlaisen liiketoiminnan luomiseen

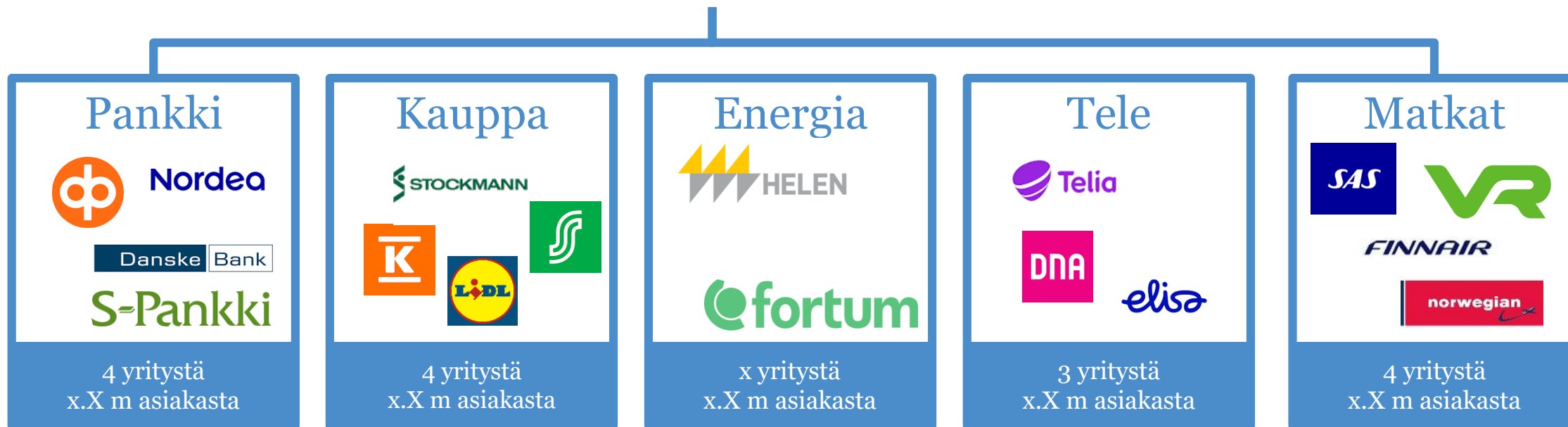
IHAN-yritysohjelma: Kuuden kuukauden mittaisen intensiivisen kehitysohjelman avulla edetään vaiheittain tavoitteena sekä **palvelun** että **liiketoimintamallin** kehittäminen

Haku pilottiin on auki! Hakuaika on 9.3-31.3 ja ohjelma alkaa ensimmäisellä työpajalla 25.5.

Skaalautuminen aloitetaan 2021

	Haku	Valinta	Palveluaihio	Uusi alkua	Mallinnus	Muutokset	Liikkeelle	Varmistus
Palvelu	 Ajatus uudesta palvelusta	 Ajatus uudesta palvelusta	 Palvelu ja sen sisältö	 Käyttötavat ja -tyyppi	 Palvelukokonaisuus	 Ostajan palvelun muuttaminen	 Myyjän	 Tuotannon
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnin hahmotuksesta	 Hahmotus hahmotus	 Hahmotus valittujen asiakkaiden	 Arvioinnin tulos	 Valittu arvioinnin	 Hahmotus tulos myyjän avulla	 Muutokset suunnan kausi
Uusi liiketoimintamalli	 Nykyinen liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Oma liiketoimintamalli	 Käyttötavat ja -tyyppi	 Uusi liiketoimintamalli	 Käyttötavat ja -tyyppi	 Muutokset suunnan kausi
Erityiskysymykset	 Ajatus erityiskysymyksestä	 Ajatus erityiskysymyksestä	 Ajatus erityiskysymyksestä	 Ajatus erityiskysymyksestä	 Ajatus erityiskysymyksestä	 Ajatus erityiskysymyksestä	 Ajatus erityiskysymyksestä	 Ajatus erityiskysymyksestä
Tuotannon	 Ajatus tuotannosta	 Ajatus tuotannosta	 Ajatus tuotannosta	 Ajatus tuotannosta	 Ajatus tuotannosta	 Ajatus tuotannosta	 Ajatus tuotannosta	 Ajatus tuotannosta
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista
Uusi liiketoimintamalli	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista	 Ajatus uudesta liiketoimintamallista
Arvioinnin	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista	 Ajatus arvioinnista		

PK-yritykset tarvitsevat vetoapua suurilta B2C yrityksiltä – näin saadaan suuri määrä henkilöasiakasdataa käyttöön

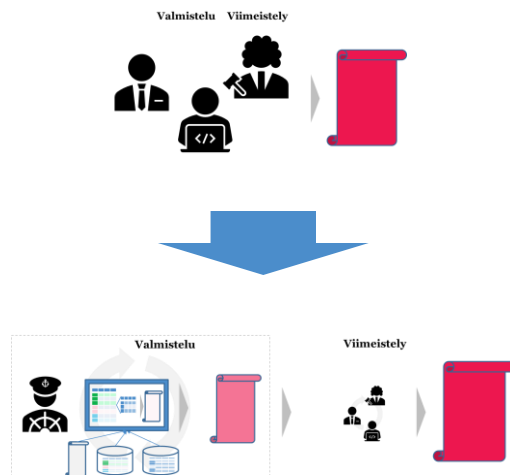

Näiden suuryrityksien palvelut **yhdessä** kattavat
hyvin suuren osan normaalielämästä

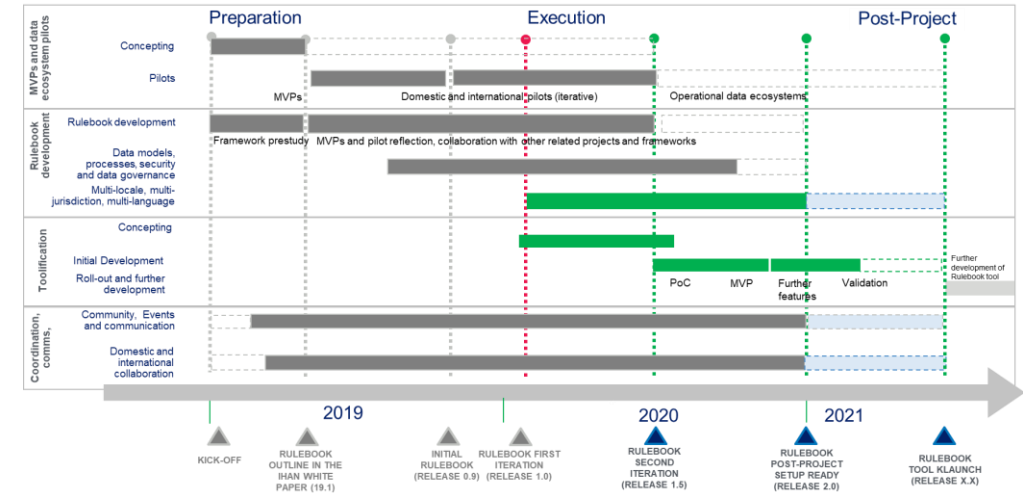
Sääntökirjan avulla datan vaihdannan ekosysteemien sopimuskokonaisuuksien luominen on nopeampaa

Sääntökirjan luontimallin ensimmäinen versio on valmis, ja Sääntökirjan betaversion julkaistiin 3.12 ja 11.2 julkaisutilaisuudessa lopullinen malli. Mallissa siirrytään useista kahdenvälisistä sopimuksista ekosysteemin **yhteiseen** sääntökirjaan, jonka muodostamiseen käytetään mallidokumentteja

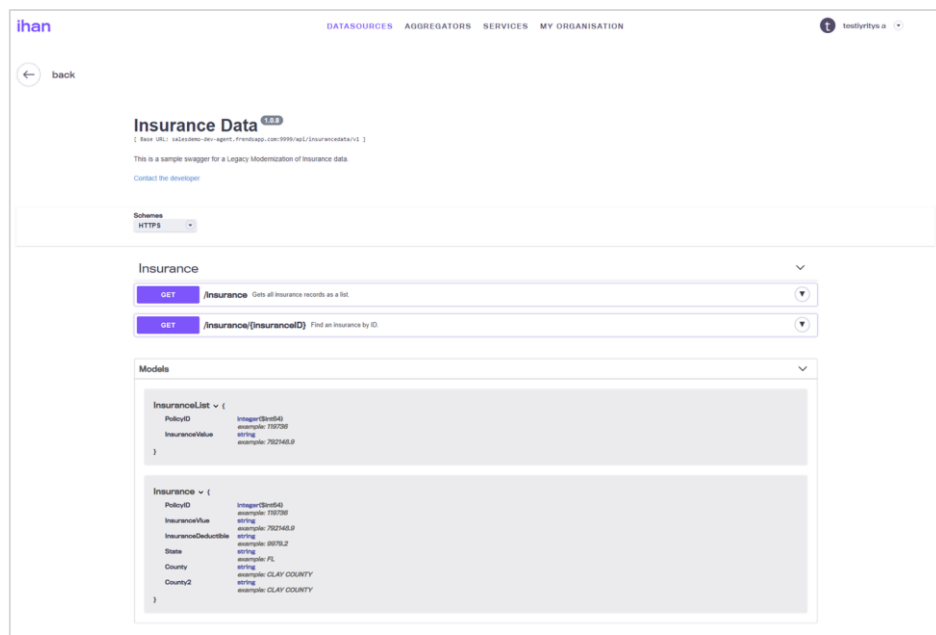
Työryhmää on **laajennettu** ja sillä on selkeä työsuunnitelma tästä eteenpäin. Sääntökirjasta julkaistaan kaksi uutta releasea per vuosi ja kesäkuun releasen teemana on suomentaminen samalla kun työkalullistamista edistetään

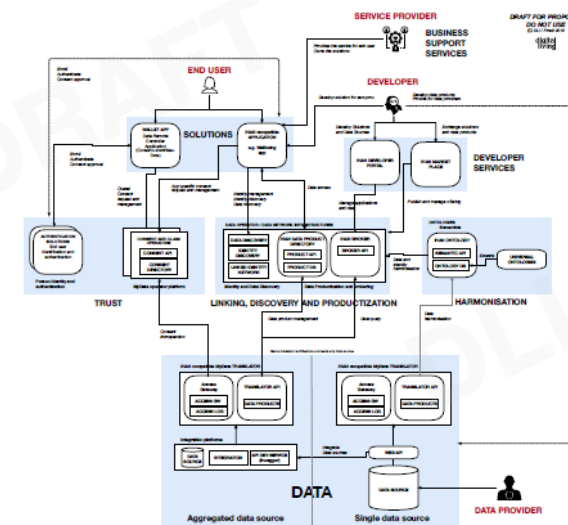
IHAN Testbed helpottaa palveluiden rakentamista ja datan jakamista tarjoamalla kehitysympäristön komponentteineen

IHAN Testbed on **Developer portaalimme**, jonne tietolähteet rekisteröivät datalähteensä ja palveluntarjoajat aggregaattorinsa (välipalvelu, jossa esim. useasta lähteestä tulevaa tietoa harmonisoidaan) ja loppukäyttäjän palvelunsa

Testbedin myötä syntyy ensimmäinen toimiva IHAN end-to-end referenssiarkkitehtuurin mukainen ratkaisu, joka on **kaikille avoin** kokeilu- ja kehitysympäristö esimerkkipalveluineen päivineen. Ovet avautuvat toukokuussa!

TESTBED TARGET STATE DATA MARKETPLACE ARCHITECTURE

Ehdotukset Komission datastrategian toimeenpanoon

Työstämme yhdessä kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa **konkreettisia** toimenpide-ehdotuksia avuksi komission datastrategian toimeenpanoon suhteessa neljään osa-alueeseen:

A. Cross sectoral governance framework for data access and use

B. Investments in data and strengthening Europe's capabilities and infrastructures for hosting, processing and using data, interoperability

C. Competences: Empowering individuals, investing in skills and in SMEs

D. Common European data spaces in strategic sectors and domains of public interest

Aikataulu

5.3 Taustapapereiden analyysi valmis

23.3 Luonnos ehdotuksista

6.4 Workshop yhdessä asiantuntijaryhmän kanssa Brysselissä

22.4 Seuraava versio ehdotuksista

6.5 julkistus

Eurooppa reilun datatalouden edelläkävijäksi

Data on noussut maailman arvokkaimmaksi omaisuudeksi. Datataloudesta hyötyvät eniten teknologiajätit vaikeasti ymmärrettävin pelisäännöin. Kuluttajilla on **rajallinen ymmärrys** ja vain **vähän vaikutusmahdollisuuksia** datansa hyödyntämiseen.

Sitran IHAN-projekti rakentaa perustuksia reilulle datataloudelle, joka palauttaa **luottamuksen** digitaalisiin palveluihin.

Reilun datatalouden **verkostoissa** data liikkuu **yksilön suostumuksella** saumattomasti ja läpinäkyvästi. Yksilöt saavat entistä kohdennetumpia palveluja, yritykset kasvua innovaatioista ja yhteiskunnan hyvinvointi lisääntyy.

